

LA VEU DEL PAPA FRANCESC

La Mare de l'esperança

Avui mirem Maria, Mare de l'esperança. Maria ha travessat més d'una nit en el seu camí de mare. No era fàcil respondre amb un «sí» a la invitació de l'àngel, però ella, respon amb coratge, tot i que no sabia res del destí que li esperava.

Aquell «sí» és el primer pas d'una llarga llista d'obediències —llarga llista d'obediències!— que acompanyaran el seu itinerari de mare. Així Maria apareix en els evangelis com una dona silenciosa, que sovint no entén tot el que passa al voltant seu, sinó que medita cada paraula i cada esdeveniment en el seu cor.

En aquesta disposició hi ha un detall molt bonic de la psicologia de Maria: no és una dona que es deprimeixi davant les incerteses de la vida, especialment quan sembla que no hi ha res que vagi pel bon camí. Tampoc és una dona que protesti amb violència, que carregui contra el destí de la vida que presenta sovint una cara hostil. En canvi és una dona que escolta: no oblidiu que hi ha sempre una gran relació entre l'esperança i l'escolta, i Maria és una dona que escolta. Maria accepta l'existència tal com se'ns presenta a nosaltres, amb els seus dies feliços, però també amb les seves tragèdies, fins a la nit suprema de Maria, quan el seu Fill és clavat a l'arbre de la creu.

Els evangelis són lacònics i molt discrets. Expressen amb un senzill verb la presència de la Mare: ella [hi] «era» (Jn 19,25), ella era allí. Però els evangelis només diuen que ella hi «era».

Ella no coneix el destí de resurrecció que el seu Fill estava obrint en aquell instant per a tots els homes: és allí per fidelitat al

pla de Déu del qual ella s'ha proclamat serventa el primer dia de la seva vocació.

La retrobarem el primer dia de l'Església, ella, Mare d'esperança, enmig d'aquella comunitat de deixebles tan fràgils.

Per això tots nosaltres l'estimem com a Mare. No som orfes: tenim una Mare al cel, que és la santa Mare de Déu. Perquè ens ensenya la virtut de l'espera, fins i tot quan tot sembla que no té sentit: ella sempre confia en el misteri de Déu.

(Dimecres, 10 de maig de 2017)

REFLEXIONS

«Tallar-se la mà per entrar a la vida»

L'Evangelí proposa exigències molt radicals: «estimeu els vostres enemics, pregueu pels qui us persegueixen.» (Mt 5,44); «si algú et pega a la galta dreta, para-li també l'altra» (Mt 5,39). A vegades ja es veu que són imatges, però tenen una força que impressiona: «si l'ull et fa caure en pecat, arrenca-te'l i llença'l...» (Mt 18,9); a vegades són més que imatges, són exigències gairebé incomprendibles: «deixa que els morts enterrin els seus morts; tu segueix-me» (Mt 8,22). Des de sempre, aquestes exigències tan radicals han plantejat l'interrogant de si és possible complir-les, fins i tot si es poden entendre. Ja aquesta pregunta va aparèixer entre els que escoltaven Jesús: «aquestes paraules són molt dures. Qui és capaç d'acceptar-les?» (Jn 6,60); «si és així, qui pot salvar-se?» (Mc 10, 26).

No podem ara afrontar un interrogant que ha ocupat els pensadors i els místics de l'Església, però podem fer alguna reflexió que ens pot ajudar. Jesús diu sovint que el que importa d'una persona no són les seves paraules sinó el seu cor, és a dir, la seva actitud més fonda, la manera

de posar-se davant de la realitat, dels altres, d'un mateix, de Déu. El cor no és un sentiment interior; és la decisió que cada persona fa de la seva vida. El llenguatge de Jesús és tan radical precisament perquè parla del cor. També nosaltres fem el mateix. Parlem d'«estimar del tot i sempre», d'«estar despresos del tot i no agafar-se a res».

Quan parla del cor, el llenguatge és radical però no exagerat. I no precisament en les decisions més heroiques que algú pugui prendre, sinó en les decisions de la vida diària, a casa, a la feina en el tracte normal amb la gent. A vegades, callar davant d'un comentari ofensiu per evitar enfrontaments és «parar l'altra galta»; o ajudar una persona o una institució que no s'ho mereix però ho necessita és «donar el mantell a qui t'ha pres el vestit» (Mt 5,40); no prestar-se a un negoci brut sense conseqüències és «tallar-se la mà per entrar a la vida» (Mt 18,8). És precisament la vida diària la que necessita actituds radicals; quan no hi són, es disparen els petits incendis de cada dia.

Gaspar Mora

Professor emèrit de la FTC

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

28. □ Dilluns (lit. hores: 1a setm.) [1Te 1,1-5.8b-10 / Sl 149 / Mt 23, 13-22]. Sant Agustí (354-430), bisbe d'Hipona (Àfrica) i doctor de l'Església; beat Juníper Serra, prev. franciscà, de Petra (Mallorca), evangelitzador de Califòrnia; Sant Julià, mr. (s. IV); sant Hermes, mr. (s. II)

29. ■ Dimarts [1Te 2,1-8 / Sl 138 / Mc 6,17-29]. Martiri de sant Joan Baptista, decapitat (s. I), venerat a Sebaste; santa Sabina, mr.

30. ■ Dimecres [1Te 2,9-13 / Sl 138 / Mt 23,27-32]. Lleida i Urgell: □ Sant Lluís de França; sant Fèlix, prev. i mr. a Roma (s. IV), patró de Vilafranca del Penedès; santa Joana Jugan, vg., fund. Germanetes dels Pobres (1839).

31. ■ Dijous [1Te 3,7-13 / Sl 89 / Mt 24,42-51]. Sant Ramon Nonat, religiós mercedari, dels primers, captiu a Algèria, cardenal, patró de Cardona.

SETEMBRE

1. ■ Divendres [1Te 4,1-8 / Sl 96 / Mt 25,1-13]. Lleida: □ sant Lleïr o Lliceri, bisbe de Coserans (s. VI); *St. Feliu de Ll.*: ■ beat Josep Samsó i Elias (Castellbisbal, 1887 - Mataró, 1936), prev. i mr.; sant Gil o Gili, abat, penitent a Núria; santa Anna, profetessa; santa Teresa Margarida Redi del Sagrat Cor, verge carmelitana.

2. ■ Dissabte [1Te 4,9-12 / Sl 97 / Mt 25,14-30]. Tortosa: □ Mare

de Déu de la Cinta, apareguda, segons tradició, a la Catedral de Tortosa al 1178; sant Zacaries, profeta; sant Eleuteri, abat.

3. ■ Diumenge vinent, XXII de durant l'any (lit. hores: 2a setm.) [Jr 20, 7-9 / Sl 62 / Rm 12,1-2 / Mt 16, 21-27]. Sant Gregori el Gran, papa (590-604) i doctor de l'Església, abans monjo, patró de la música; sant Simeó Estilita el Jove (521-597), monjo siríac; sant Sàndal, mr.

Diumenge XXI de durant l'any

► Lectura del llibre d'Isaïes (Is 22,19-23)

El Senyor diu a Sobnà, cap del palau del rei: «Et faré caure del pedestal, et derrocaré del lloc que ocupes. Aquell dia cridaré el meu servent, Eljaquim, fill d'Helquies, el vestiré amb la roba que portes, li posaré les teves insígnies, li donaré l'autoritat que tens, i serà un pare per als habitants de Jerusalem i per als homes de Judà. Li posaré a l'espatlla la clau del palau de David: quan ell haurà obert, ningú no tancarà, i quan haurà tancat, ningú no podrà obrir. El fixaré com un clau en un indret segur, i serà un tron gloriós per a la família del seu pare.»

► Salm responsorial (137)

R. *El vostre amor perdura sempre. Acabeu la vostra obra, Senyor.*

Us enalteixo amb tot el cor, Senyor, / us vull cantar a la presència dels àngels. / Em prosterno davant del santuari. R

Enalteixo el vostre nom perquè estimeu i sou fidel. / Sempre que us invocava, m'heu escoltat, / heu enfortit la meva ànima. R.

El Senyor és excels, però es mira els humils, / mentre que els altius, els esguarda de lluny. / El vostre amor perdura sempre. / Acabeu la vostra obra, Senyor. R.

► Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma (Rm 11,33-36)

Quina profunditat i riquesa en la saviesa i en el coneixement de Déu! Que en són d'incomprensibles els seus judicis i d'impenetrables els seus camins! Qui pot conèixer el pensament del Senyor? Qui l'ha assessorat com a conseller? Qui s'ha avançat mai a donar-li res perquè li ho pugui recompensar? Tot ve d'ell, passa per ell i s'encamina cap a ell. Glòria a ell per sempre, amén.

► Lectura de l'evangeli segons sant Mateu (Mt 16,13-20)

En aquell temps, Jesús anà a la regió de Cesarea de Filip, i un cop allà, preguntava als seus deixebles: «Què diu la gent del Fill de l'home? Qui diuen que és? Ells li respongueren: «Uns diuen que és Joan Baptista; altres, que és Elies; altres, que és Jeremies o algun altre dels profetes.» Ell els diu: «I vosaltres, qui dieu que sóc?» Simó Pere li contesta: «Vós sou el Messies, el Fill del Déu viu.» Jesús li va respondre: «Sortós de tu, Simó, fill de Jonàs: això no t'ho ha revelat cap home de carn i sang, sinó el meu Pare del cel. I ara, també jo et dic que tu ets Pere. Sobre aquesta pedra jo edificaré la meva Església, i les portes del reialme de la mort no li podran resistir. Et donaré les claus del regne del cel: tot allò que lliguis a la terra, quedarà lligat al cel, i tot allò que deslliguis a la terra, quedarà deslligat al cel.» Després prohibí severament als deixebles de dir a ningú que ell era el Messies.

► Lectura del libro de Isaías (Is 22,19-23)

Esto dice el Señor a Sobnà, mayordomo de palacio: «Te echaré de tu puesto, te destituirán de tu cargo. Aquel día llamaré a mi siervo, a Eliaquín, hijo de Esquías, le vestiré tu túnica, le ceñiré tu banda, le daré tus poderes; será padre para los habitantes de Jerusalén y para el pueblo de Judá. Pongo sobre sus hombros la llave del palacio de David: abrirá y nadie cerrará; cerrará y nadie abrirá. Lo clavaré como una estaca en un lugar seguro, será un trono de gloria para la estirpe de su padre.»

► Salmo responsorial (137)

R. *Señor, tu misericordia es eterna, no abandonas la obra de tus manos.*

Te doy gracias, Señor, de todo corazón, / porque escuchaste las palabras de mi boca; / delante de los ángeles tañeré para ti; / me postraré hacia tu santuario. R.

Daré gracias a tu nombre: / por tu misericordia y tu lealtad, / porque tu promesa supera tu fama. / Cuando te invoqué, me escuchaste, / acreciste el valor en mi alma. R.

El Señor es sublime, se fija en el humilde, / y de lejos conoce al soberbio. / Señor, tu misericordia es eterna, / no abandonas la obra de tus manos. R.

► Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Romanos (Rom 11,33-36)

¡Qué abismo de riqueza, de sabiduría y de conocimiento el de Dios! ¡Qué insondables sus decisiones y qué irrazonables sus caminos!

En efecto, ¿quién conoció la mente del Señor? ¿O ¿quién le ha dado primero para tener derecho a la recompensa? Porque de él, por él y para él existe todo. A él la gloria por los siglos. Amén.

► Lectura del santo Evangelio según san Mateo (Mt 16,13-20)

En aquel tiempo, al llegar a la región de Cesarea de Filipo, Jesús preguntó a sus discípulos: «¿Quién dice la gente que es el Hijo del hombre?». Ellos contestaron: «Unos que Juan el Bautista, otros que Elías, otros que Jeremías o uno de los profetas». Él les preguntó: «Y vosotros, ¿quién decís que soy yo?». Simón Pedro tomó la palabra y dijo: «Tú eres el Mesías, el Hijo del Dios vivo». Jesús le respondió: «¡Bienaventurado tú, Simón, hijo de Jonás!, porque eso no te lo ha revelado ni la carne ni la sangre, sino mi Padre que está en los cielos. Ahora yo te digo: tú eres Pedro, y sobre esta piedra edificaré mi Iglesia, y el poder del infierno no la derrotará. Te daré las llaves del reino de los cielos; lo que ates en la tierra quedará atado en los cielos, y lo que desates en la tierra quedará desatado en los cielos». Y les mandó a los discípulos que no dijeren a nadie que él era el Mesías.

COMENTARI

Nosaltres, amb l'estil de vida, qui diem que és Jesús?

Sobnà és el cap del palau del rei: posat per Déu en pedestal d'autoritat perquè sigui pare per als habitants de Jerusalem i per als homes de Judà.

Déu vetlla pel seu Poble i veu els abusos de Sobnà a qui derrocarà del lloc que ocupa; investirà Eljaquim, a qui posarà a l'espatlla la clau del palau.

Pau canta l'obra de Déu: exclamacions (*Quina profunditat! Què insondables!*); preguntes retòriques (*Qui pot conèixer...? Qui l'ha assessorat...? Qui s'ha avançat mai...?*); confessió de fe (*Tot ve d'ell, passa per Ell i s'encamina cap a Ell*); i doxologia final (*Glòria a Ell per sempre. Amén*).

La confessió de fe és lluny del pantheisme estoic, perquè té sentit històric-salvífic.

Per proposar la qüestió cabdal de la seva identitat *Jesús anà a la regió de Cesarea de Filip*, lluny del territori jueu on preval la idea d'un messianisme triomfalista.

Als sinòptics la confessió de fe de Pere precedeix el triple anunci de la Passió, Mort i Resurrecció, amb què Jesús precisa el tipus del seu messianisme.

La gent, qui diu que és el Fill de l'home? Pregunta que prepara la que interessa: *I vosaltres, qui dieu que sóc Jo?*

La resposta de Pere (*Vós sou el Messies, el Fill del Déu viu*) resumeix la fe cristiana i mereix felicitació: *Sortós: això t'ho ha revelat el meu Pare del cel.*

Tu ets Pere. Sobre aquesta pedra Jo edificaré la meva Església: el Senyor i constructor de l'Església és Jesús; el seu fonament és Pere que confessa Jesús com a *Messies i el Fill de Déu.*

Jesús li diu a Pere: *et donaré les claus del Regne nomenant-lo «majordom» de l'Església.*